

ศึกษาพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ชุมชนตำบลกอกชอย อำเภอบ้านตากจังหวัดตาก

สุกัญญา สังข์กลิ่น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนตำบลกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ชาวไทยที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนตำบลกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทย กับ พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนตำบลกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก เป็นการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามสำรวจข้อมูลจากการสุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทย 400 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบความสัมพันธ์ของข้อมูลด้วยไคสแควร์และเปรียบเทียบหาความแตกต่างด้วยค่าทดสอบทีและค่าทดสอบเอฟ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสำคัญของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนตำบลกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัย ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ไม่มีผล ต่อพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนตำบลกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนตำบลกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก

คำสำคัญ: วัฒนธรรม นักท่องเที่ยว ชุมชนตำบลกอกชอย

Abstract

Research title: The Study of Tourism Behavior and Thai tourists' opinions toward Cultural Tourism Management at Ta Tang Gok Soi Community, Ban Tak District, Tak Province

Researcher: Miss Sukanya Sungklin

Research Year 2020

The objectives of this research are 1) to study cultural tourism behavior at Ta Tang Gok Soi Community, Ban Tak District, Tak Province 2) to study Thai tourists' opinions toward cultural tourism management at Ta Tang Gok Soi Community, Ban Tak District, Tak Province 3) to study the relationship between personal factors of Thai tourists and cultural tourism behavior at Ta Tang Gok Soi Community, Ban Tak District, Tak Province. This research is a quantity research. The research instrument is a questionnaire. The participants are 400 random samples among Thai tourists. The statistic used are frequency, percentage, mean, standard deviation, testing relationships between data by using Chi-square test and compare the differences via T- test and F-test. The result of research discovers that the important level of tourists' opinion toward cultural tourism management at Ta Tang Gok Soi Community, Ban Tak District, Tak Province is at good level. In spite of personal factors, the diversity of personal factors have no influences on cultural tourism behavior of Thai tourists who visit at Ta Tang Gok Soi Community, Ban Tak District, Tak Province.

Key words: Culture, tourist, Ta Tong Gok Soi Community

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน การแข่งขันในตลาดโลกได้ให้ความสำคัญในการนำเอาวัฒนธรรมมาเป็นส่วนหนึ่งในตัวผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ตนจำหน่ายเพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง ซึ่งสอดคล้องกับกระแสเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) ที่กำลังมาแรง การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการศึกษาหาความรู้ในพื้นที่หรือบริเวณที่มีคุณลักษณะ ที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม มีการบอกเล่าเรื่องราวในการพัฒนาทางสังคมและมนุษย์ผ่านทางประวัติศาสตร์อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรม องค์ความรู้ และการให้คุณค่าของสังคม โดยสถาบันที่มอบคุณค่าหรือสภาพแวดล้อม ที่สามารถแสดงออกให้เห็นถึงความสวยงามและประโยชน์ที่ได้รับจากธรรมชาติ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดี ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือขนบธรรมเนียมประเพณี

ชุมชนตลาดกอกซอย หรือปัจจุบันเรียกว่ากาดต้าตง เป็นชุมชนเก่าแก่ที่มีการค้าขายกันมานานกว่า 80 ปีมาแล้ว กาดต้าตงเป็นถนนคนเดิน ของชุมชนตลาดกอกซอย หมู่ 6 ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก คำว่าต้าตงเป็นชื่อเรียกตามภาษาท้องถิ่นตามลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ซึ่งเป็นทำน้ำ มีสะพานไม้ไผ่ยื่นตรงลงไปแม่น้ำ มีผู้คนเดินสัญจรและปั่นจักรยานข้ามไปมาทั้งสองฝั่งแม่น้ำอย่างไม่ขาดสาย ส่วนบริเวณฝั่งพื้นดิน เป็นตรอกซอยแคบ ๆ ชาวบ้านจึงเรียกติดปากกันว่า ต้าตงกอกซอย ในอดีตต้าตง เป็นท่าเรือ ท่ารถโดยสารและตลาด เป็นแหล่งค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าขนาดใหญ่ของอำเภอบ้านตากอีกด้วยนอกจากเป็นคมนาคมขนส่งและแหล่งเศรษฐกิจ สถานที่แห่งนี้ยังเป็นต้นแบบกำเนิดประเพณีกระทงสายของจังหวัดตากในปัจจุบัน เนื่องจากในอดีตพ่อค้าแม่ค้าและชาวบ้านต่างร่วมมือร่วมใจกันจัดงานวันลอยกระทงสาย เพื่อสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี และเป็นที่พักผ่อนแบบพื้นบ้าน จนชาวอำเภอข้างเคียงต้องมาขอเที่ยวงานลอยกระทงของอำเภอบ้านตาก ต่อมาทำน้ำมีความเสื่อมโทรมตามกาลเวลา ทางสุขาภิบาล(เทศบาลตำบล บ้านตากในปัจจุบัน) ได้อนุมัติงบประมาณซ่อมแซมและเรียกชื่อใหม่ว่า “ทำน้ำสุขาภิบาล” ต่อมาในปี พ.ศ.2559 หมู่บ้านได้รับงบประมาณจากโครงการพระราชดำริ จึงได้ร่วมมือกันปรับปรุงทำน้ำเป็นเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ ปรับสภาพโครงสร้างของทำน้ำให้กลมกลืนกับสภาพบ้านเรือนและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน แล้วเรียกชื่อตามทำน้ำตามเดิมว่า “ต้าตงกอกซอย” ด้วยเอกลักษณ์ที่โดดเด่นทางด้านกายภาพ คือมีภูมิทัศน์ที่สวยงาม และวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของคนในชุมชน มีวัฒนธรรมประเพณีเป็นของตนเอง อีกทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติที่อยู่ใกล้เคียง ได้แก่วัดพระบรมธาตุบ้านตาก วัดพระบาทดอยโล้น โบราณสถาน ไม้กลายเป็นหิน ฯ ที่สามารถเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวได้อย่างดี ชาวบ้านจึงได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมถนนคนเดินกาดต้าตงขึ้นมา ถนนคนเดินกาดต้าตงเปิดบริการมาตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2560 โดยเปิดทุกวันเสาร์อาทิตย์ที่ มีกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่หลากหลายเช่นการจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง อาหารพื้นบ้าน การแสดงศิลปวัฒนธรรม และการสาธิตภูมิปัญญาในด้านต่าง ๆ ดังนั้นการศึกษาวิจัย เรื่อง ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยว และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนต้าตงกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก จึงเพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยว และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนต้าตงกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก

การทบทวนวรรณกรรม

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538) อ้างถึงใน (ภัทรดนัย พิริยะชนภัทร, 2558 หน้า 16-17) ได้อธิบายว่า ลักษณะของประชากรศาสตร์ มีองค์ประกอบดังนี้ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวแปรที่ผู้ศึกษาวิจัยนำมาใช้ศึกษา เพราะเป็นตัวแปรที่สำคัญและสามารถวัดได้ ซึ่งสามารถช่วยในการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาด กำหนดผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย หรือทำให้ทราบถึงพฤติกรรมผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายได้

ฉัตรชัย อินทสังข์ และดุษฎี เทียมเทศ บุญมา สูงทรง. (2554, บทคัดย่อ) การวิจัยนี้ เป็นการศึกษา แหล่งข่าวสารการท่องเที่ยว จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครราชสีมา ตามการรับรู้ของนักท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้แหล่งข้อมูลข่าวสารของนักท่องเที่ยว (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับระดับการรับรู้แหล่งข้อมูลข่าวสารของนักท่องเที่ยว โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 400 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับการรับรู้ แหล่งข้อมูล ข่าวสารการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยว พบว่า การรับรู้แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านสื่อสารภาพและกระจายเสียง
2. ผลการเปรียบเทียบระดับการรับรู้ แหล่งข้อมูล ข่าวสาร ของนักท่องเที่ยว ในแต่ละด้านจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ อาชีพ และรายได้ครอบครัวยุของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีระดับการรับรู้ที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านเพศและการศึกษาที่ต่างกัน มีระดับการรับรู้ ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ต้นติกร โคตรซารี. (2555, บทคัดย่อ)การศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทย ในการศึกษาเชิงศาสนาพระธาตุประจำวันเกิด จังหวัดนครพนม. การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบริบทของแหล่งท่องเที่ยว พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในการท่องเที่ยวเชิงศาสนา พระธาตุประจำวันเกิด จังหวัดนครพนม โดยการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์ และแจกแบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive) ได้แก่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการอธิบายข้อมูล ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 15 - 24 ปีมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีประกอบอาชีพพนักงานเรียน/นักศึกษา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนา / ที่พักอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ศักยภาพการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาความเป็นวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น อันได้แก่ความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ความหลากหลายด้านกลุ่มชาติพันธุ์วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในชุมชน การประกอบอาชีพของบรรพบุรุษตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จนก่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติสืบต่อกัน มาจนกลายเป็นมรดกทางสังคม และถ่ายทอดมาจนถึงปัจจุบัน การได้ศึกษาประวัติศาสตร์

ประเพณี ความเชื่อ สถาปัตยกรรม ศิลปะ ศาสนสถาน โบราณสถาน ภูมิปัญญาพื้นบ้าน และกิจกรรมชุมชน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ ในหลายๆ ด้านเข้ามาสนับสนุน เช่น ความพร้อมระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานที่เพียงพอแก่การรองรับนักท่องเที่ยว ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว การบริการข้อมูลทางการท่องเที่ยว การโฆษณา ประชาสัมพันธ์เผยแพร่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เด่นชัด ความร่วมมือในการรับผิดชอบสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวในทุกๆ ด้าน

วิธีการดำเนินวิจัย

ประชากรในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 28,800 คน (ที่มา : ข้อมูลสรุปจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชุมชนต่างกอกซอย , ที่ทำการชุมชนต่าง , 2562) การคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรกรณีที่ไมทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน และกำหนดค่าความเชื่อมั่น 95% (กัลยา วาณิชย์บัญชา ,2545) โดยใช้สูตรคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ ทาโร ยามาเน (Yamane,1973) จากการคำนวณดังกล่าว จะได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมอยู่ที่ 400 ตัวอย่าง ในการเก็บข้อมูลรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้

ในการเลือกตัวอย่างเพื่อนำมาใช้ในการเก็บตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการประยุกต์ใช้ตารางสุ่มตัวเลขสุ่ม (RandomTable) ในการเลือกตัวอย่างเพื่อนำมาเก็บรวบรวมข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก โดยแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบการสอบถามสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ

ตอนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

- ความถี่ของการเดินทางมาเที่ยว
- การหาข้อมูลท่องเที่ยวจากแหล่งใด
- วัตถุประสงค์ของการมาเที่ยว
- ลักษณะการเดินทาง
- ยานพาหนะในการเดินทาง

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ประกอบด้วยคำถามเพื่อวัดความคิดเห็น ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนต่างกอกซอย ใน 8 ด้าน

1. ด้านการให้ความสำคัญกับประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีมี
จำนวน 2 ข้อ

2. ด้านการจัดการทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มีจำนวน 3 ข้อ

3. ด้านการคงไว้ซึ่งวิถีชีวิตของท้องถิ่นในแง่ของ สังคมและวัฒนธรรม มีจำนวน 1 ข้อ

4. ด้านการให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีจำนวน 2 ข้อ

5. ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม มีจำนวน 4 ข้อ

6. ด้านการสร้างภาพพจน์แก่นักท่องเที่ยว มีจำนวน 3 ข้อ

7. ด้านการคำนึงถึงขีดความสามารถรองรับของพื้นที่ และความสะอาดของพื้นที่
มีจำนวน 2 ข้อ

8. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว มีจำนวน 2 ข้อ

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีหลักเกณฑ์การให้
คะแนนดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด ให้ค่าน้ำหนักเป็น 5 คะแนน

เห็นด้วยมาก ให้ค่าน้ำหนักเป็น 4 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง ให้ค่าน้ำหนักเป็น 3 คะแนน

เห็นด้วยน้อย ให้ค่าน้ำหนักเป็น 2 คะแนน

เห็นด้วยน้อยที่สุด ให้ค่าน้ำหนักเป็น 1 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้
สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่
และร้อยละ

2. ข้อมูลพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชุมชนตำบลกอกซอย อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตากความถี่ของการเดินทางมาเที่ยว หาข้อมูลท่องเที่ยวจากแหล่งใด วัตถุประสงค์ ของการ
เดินทางมาเที่ยว ลักษณะการเดินทาง ยานพาหนะในการเดินทาง วิเคราะห์ข้อมูลโดย ใช้สถิติ
เชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่และร้อยละ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับ พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ชุมชนตำบลกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ของนักท่องเที่ยวชาวไทย เช่น ความถี่ของการ
เดินทางมาเที่ยว หาข้อมูลการท่องเที่ยวจากแหล่งใด วัตถุประสงค์ของการมาเที่ยว ลักษณะการ
เดินทาง ยานพาหนะในการเดินทาง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติไค- สแควร์ (Chi – Square Test) มา
ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการ
ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนตำบลกอกซอย ในแบบสอบถามส่วนที่ 2

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นด้านการจัดการการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก เกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแต่ละด้าน ว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้วยมากน้อยเพียงใด เพื่อนำข้อมูลมาเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Independent Sample t-test ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานที่เกี่ยวข้อง 2 กลุ่ม เช่นเพศ และใช้ One way AONVA ใช้ในการทดสอบสมมติฐานที่เกี่ยวข้องซึ่งมีตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป มาใช้ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล กับระดับความคิดเห็นของการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ในแบบสอบถามส่วนที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 46 – 60 ปี การศึกษาอนุปริญญา/ปวส.สถานภาพโสดรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001 – 15,000 บาท/เดือน อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ผลการศึกษาด้านพฤติกรรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก จำนวน 1 ครั้ง/เดือน พบว่า ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวจากญาติ/เพื่อน วัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยว เดินทางมาเที่ยวเพื่อศึกษาวิถีชีวิตชุมชน และซื้อสินค้าชุมชน ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มากับตาก ไร่รถจักรยานยนต์

ความคิดเห็นด้านการให้ความสำคัญกับประวัติศาสตร์ โบราณสถานศิลปวัฒนธรรมและประเพณี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.59 เมื่อพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจะให้ความสำคัญกับทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมภายในชุมชน อาทิ การอนุรักษ์ศิลปประเพณีไทย โดยค่าเฉลี่ย 3.79

ความคิดเห็นด้านการจัดการทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.80 เมื่อพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจะให้ความสำคัญในเรื่องการจัดการการท่องเที่ยวโดยไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เช่น ปัญหาขยะ ปัญหาจราจร ค่าเฉลี่ยที่ 4.00

ความคิดเห็นด้านการคงไว้ซึ่งวิถีชีวิตของท้องถิ่นในแง่ของ สังคมและวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญด้านการจัดการการท่องเที่ยวคงไว้ซึ่งวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น เช่น วิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชนแบบริมน้ำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.11 เมื่อพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ พบว่าชุมชนต่าง ๆ ได้มีการสอดแทรกสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมเข้าไว้ในการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยที่ 4.11

ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.94 เมื่อพิจารณาในเรื่องต่างๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจะให้ความสำคัญการปลูกฝังให้ประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวได้เห็นคุณค่าและเกิดความหวงแหนในทรัพยากรการท่องเที่ยวของชุมชนตำบลกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตากมีค่าเฉลี่ยที่ 4.09

ด้านการสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.70 เมื่อพิจารณาในเรื่องต่างๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจะให้ความสำคัญกับการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนต่างๆ ได้คำนึงถึงความเหมาะสมระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวกับความสามารถในการรองรับของพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยที่ 3.98

ด้านการคำนึงถึงขีดความสามารถรองรับของพื้นที่และความสะอาดของพื้นที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.07 เมื่อพิจารณาในเรื่องต่างๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจะให้ความสำคัญกับการที่ชุมชนต่างๆ มีการจัดการการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของแหล่งโบราณสถานในแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.12

ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.67 เมื่อพิจารณาในเรื่องต่างๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญถึงชุมชนต่างๆ มีมาตรการในการดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.88

สรุปผลการวิจัย

1.1 การทดสอบสมมติฐาน ที่ 1

1. เพศไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนตำบลกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก
2. อายุไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนตำบลกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก
3. ระดับการศึกษาไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนตำบลกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก
4. สถานภาพไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนตำบลกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนตำบลกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก
6. อาชีพไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนตำบลกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก

1.2 การทดสอบสมมุติฐาน ที่ 2

นักท่องเที่ยวยุคใหม่เชิงวัฒนธรรม ชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ไม่แตกต่างกัน และพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านประวัติศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจ ด้านวิถีชีวิต ด้านการให้ความรู้ ด้านวัฒนธรรม ด้านความพึงพอใจ ด้านความสะอาด และด้านความปลอดภัย ของอาชีพไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และอาชีพ ไม่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานการณ์ปัจจุบัน มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้นเป็นจำนวนมาก ให้นักท่องเที่ยวได้เลือกที่จะท่องเที่ยวได้อย่างที่ตนต้องการ ไม่ว่าจะเพศ สถานภาพ หรืออาชีพใด ก็ให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องการท่องเที่ยวกันเป็นจำนวนมากขึ้น เพราะการท่องเที่ยวเที่ยวเป็นการพักผ่อน หรือการผ่อนคลายความเครียดจากกิจกรรมประจำวัน จากกระแสของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หรือการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน เป็นการท่องเที่ยวพักผ่อนในระยะสั้นๆ ถือว่าเป็นการพักผ่อนเพื่อเติมพลัง ให้กลับมาทำงานใหม่ให้ได้มากกว่าเดิม รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย ไม่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก อาจเกิดจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่าการค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญในการที่เลือกมาท่องเที่ยวชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก เพราะคิดว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวใกล้ๆ ไม่ไกลจากตัวเมืองตากมากนัก และไม่ได้ไปท่องเที่ยวบ่อยมาก

จากผลวิจัยจึงมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรชัย อินทสังข์ และดุษฎี เทียมเทศ บุญมา สูงทรง (2554) ที่ศึกษาการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และพฤติกรรมการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครราชสีมา ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยว พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ การศึกษา และรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยว

2. จากการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนตำบลกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ตามสมมติฐานการวิจัยที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนตำบลกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมต่างกัน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ไม่แตกต่างกัน โดยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้ และอาชีพ ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ ด้านการให้ความสำคัญกับประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ด้านการจัดการทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้านการคงไว้ซึ่งวิถีชีวิตของท้องถิ่นในแง่ของสังคมและวัฒนธรรม ด้านการให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ด้านการสร้างความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ด้านการคำนึงถึงขีดความสามารถรองรับของพื้นที่ และความสะอาดของพื้นที่ และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมชุมชนตำบลกอกชอยนั้น ส่วนใหญ่มีกิจกรรมในการท่องเที่ยวคือศึกษาวิถีชีวิตชุมชน และซื้อสินค้าชุมชน หน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนควรมีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อม และน้ำ ในแม่น้ำให้ใสสะอาดอยู่เสมอเพื่อไม่ให้มีขยะหรือสิ่งที่ไม่ดีสร้างความสกปรกลงไปในน้ำ ควรปลูกจิตสำนึกและสร้างวินัยให้กับนักท่องเที่ยว และจัด หากถึงขยะโดยแยกตามประเภทให้เป็นสัดส่วน นำมาวางไว้ตามจุดต่างๆ เพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อย และควรนำเสนอมิติทางวัฒนธรรมของวิถีชีวิตริมแม่น้ำ มากกว่า ที่จะเน้นด้านการขายของเพียงอย่างเดียว เพื่อให้ตลาดคงความเป็นธรรมชาติมีความเป็นเอกลักษณ์และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน ต่อไป

2. ด้านการรับรู้ข่าวสารของนักท่องเที่ยวที่ยังไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนตำบลกอกชอย ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการประชาสัมพันธ์ด้านสื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยังไม่ครอบคลุมและกระจายเท่าที่ควร สิ่งที่จะเป็นตัวสื่อสารโฆษณาที่ดีคือการบอกเล่าแบบปากต่อปาก รวมทั้งจะต้องทำ การตลาดทางการท่องเที่ยวควบคู่ไปด้วย และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ทั้งสื่อบุคคลและที่ไม่ใช่บุคคลเพื่อช่วยกระจายข่าวสาร เช่น โทรทัศน์นิตยสารท่องเที่ยวอินเทอร์เน็ต วิทยุชุมชน ศูนย์บริการการท่องเที่ยวของจังหวัดสารคดีท่องเที่ยวต่างๆ การเปิดตัวสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ภายใต้การจัดงานหรือกิจกรรมต่างๆ ทั้งในและนอกสถานที่ เพื่อให้นักท่องเที่ยวรู้จักและรับรู้ถึงในตัวผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวเชิง

วัฒนธรรมชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตากการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องโดยตลอด เพื่อช่วยกระตุ้นและสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ต้องมีการจัดเทศกาลตามฤดูกาลต่าง ๆ ไปด้วย หรือจัดให้มีการลดราคาที่พัก และทำข้อมูลทางการท่องเที่ยวโดยทำ เป็นแผนปฏิบัติการการท่องเที่ยว เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวตลอดทั้งปี

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวการขนส่งและระบบความปลอดภัย ต้องปรับปรุงและพัฒนาทางเดินบริเวณรอบ ๆ ริมน้ำให้มีความสะดวกปลอดภัยมากขึ้น และเมื่อนักท่องเที่ยวมีปริมาณมากต้องไม่ทำให้เกิดการเบียดเสียด สถานที่ต้องมีแสงสว่างเพียงพอ ในเวลากลางคืน และเพิ่มเจ้าหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยตามจุดต่างๆ หรือตามจุดบริการ นักท่องเที่ยวควรมีเจ้าหน้าที่ประจำการอยู่ตลอดเวลา

4. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนทุกฝ่าย ต้องมีการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์การจัดการ ประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้รับทราบถึงข้อ ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น และมีแนวทางในการแก้ไข ได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากตลาดชุมชน นั้นมีความเจริญเติบโตไปอย่างต่อเนื่อง จึงต้องวางแผน รองรับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

5. จากการศึกษา เรื่อง ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยว และความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนต่างกอกซอย อำเภอ บ้านตาก จังหวัดตาก ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ คือ จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่มา ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนต่างกอกซอย ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยว ด้านการให้ความสำคัญกับประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี น้อยที่สุด รองลงมาคือด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ดังนั้นผู้ศึกษามี ข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 ในด้านการให้ความสำคัญกับประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรมและ ประเพณี ควรที่จะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความรู้ความเข้าใจกับชุมชน และนักท่องเที่ยว มี การประชาสัมพันธ์เพื่อให้เห็นความสำคัญเกี่ยวกับประวัติศาสตร์อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างจุดขาย กับนักท่องเที่ยว และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก อย่างยั่งยืน

5.2 ในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ชุมชนควร ที่ จะขอความร่วมมือจาก สภ. บ้านตาก เพื่อขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมาดูแลความปลอดภัย ของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนต่างกอกซอย อำเภอบ้านตาก จังหวัด ตาก และอำนวยความสะดวกด้านการจราจร ให้กับนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการร้านค้าที่นำ สินค้ามาจำหน่ายในชุมชนอีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาถึงปัจจัยทางด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนต่างกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก และเป็นปัจจัยที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวและนำผลที่ได้มาปรับปรุงการท่องเที่ยวของชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

2. ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพที่พักแบบโฮมสเตย์ในชุมชนต่างกอกชอย อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก เนื่องจากเป็นสถานที่ที่เชื่อมโยงและเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวทางชุมชนและประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น เขื่อนภูมิพล วัดพระบรมธาตุบ้านตาก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก และยังเป็นเส้นทางผ่านให้กับนักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางไปท่องเที่ยวภาคเหนือ แล้วแวะมาเพื่อท่องเที่ยวระหว่างทางได้พักค้างก่อนเดินทางต่อไปยังเป้าหมายและเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยวอันจะนำไปสู่การเป็นชุมชนท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กนกเกล้า แก้วกล้าวาริชต์ มัชฌมบุรุษละเอียด ศิลาน้อยสันติธร ภูริภักดี. 2560
วารสารวิชาการ. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

กীরติยา ศิริกุล,ศิริพร มารังค์,สุทธิดา พุทธสอน, และประทีป พีชทองกลาง. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมถนนคนเดินวัวลาย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงใหม่.

จิราวรรณ กาวิละ. 2544. ทางเลือกการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม : กรณีศึกษาหมู่บ้านวัวลาย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จุฑาภรณ์ ทองเพ็ญ. 2554. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดโสธรวรารามวรวิหาร จังหวัดฉะเชิงเทรา. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน) มหาวิทยาลัยบูรพา.

จุฑารัตน์ เจือจิ้น. 2555. แนวทางการจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม บ้านน้ำเขียว จังหวัดตราด. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จอมขวัญ ลอยศักดิ์วงศ์. 2550. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในเขตพื้นที่
อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การ
พัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

ฉัตรชัย อินทสังข์ และดุษฎี เทียมเทศ บุญมา สูงทรง. 2554. แห่งข่าวสารการท่องเที่ยว จากการ
ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครราชสีมา ตามการรับรู้ของนักท่องเที่ยว.

ณัฐปกรณ์ อภิมติรัตน์. 2555. บุญพะเหวด : แนวทางการจัดการ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรม จังหวัดร้อยเอ็ด. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัฒนธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ตันติกร โคตรชารี. 2555. พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในการท่องเที่ยวเชิงศาสนา พระ
ธาตุประจำวันเกิด จังหวัดนครพนม. สาขาการจัดการการท่องเที่ยวบัณฑิตวิทยาลัย.
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ศศิธร ศิริบุษซา. 2558. ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในประเทศไทย กรณี
เปรียบเทียบนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศประชมคมและเอเชียตะวันออก. ธุรกิจระหว่าง
ประเทศ.

วงศ์ธีรา วุวรรณิน และคณะ. 2557. การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดใน
จังหวัดปทุมธานี. วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สมเกียรติ ชัยพิบูลย์. 2550. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา ศักยภาพการ
ท่องเที่ยวชุมชนนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร. ปรินญาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

เสาวภา ไพทยวัฒน์. 2550. การดำรงอยู่ของวัฒนธรรมชุมชนในสังคมเมือง กรณีศึกษา ชุมชน
ซอยโศดาและชุมชนวัดประหาระบือธรรม 1 – 4 เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร.